

375
E·L·T·E

Tehetséggondozás a felsőoktatásban

2010. március 29.

Dr. Hudecz Ferenc,
az ELTE rektora

A felsőoktatás hosszútávú céljai

- Magas színvonalú és versenyképes tudás elérhetővé tétele az egyén számára.
- A kiművelt emberfők biztosítása a jelen és a jövő társadalma, a haza, az emberiség javára, a valós, hosszú távú igények megfogalmazása és kielégítése.
- A felsőoktatás kiemelt célcsoportja a kiemelkedő teljesítményű, a tehetséges hallgatók.

A felsőoktatási – tehetséggondozási stratégia szükségessége

- A hazai felsőoktatás gazdasági és társadalmi szerepe:
 - közel 400 ezer hallgató – a foglalkoztatottak 10%-a;
 - 38 ezer munkavállaló – az első három hazai foglalkoztató ;
 - 210-220 milliárd költségvetési finanszírozás – a GDP 1%-a;
 - az alap kutatások 60%-a a felsőoktatásban folyik;
 - a felsőoktatási intézmények országos/regionális kisugárzása.
- A bolognai folyamat Magyarországon (is) folytatódik.

Belépés a felsőoktatásba

- A felsőoktatás mindenki számára lehetséges, aki motivált, szorgalmas és teljesíti a felvétel feltételei.
- A belépés feltétele az egységes (standard) egyszintű érettségi, amely megfelelően magas szakirányú tudást és általános műveltséget biztosít.
- Speciális programokat kell kidolgozni hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, tehetséges hallgatók felsőoktatásba jutásának segítésére.

Tehetséggondozás a felsőoktatásban

- Az elitképzésre szükség van.
- Az elitképzés kialakítása és támogatása (pl. a kutatóegyetemi rendszeren belül vagy másik normarendszerrel).
- A kiemelkedő teljesítményű hallgatók a felsőoktatás kiemelt csoportját alkotják.
- A tehetségesek előmenetelének gyorsítása, segítő programok indítása nemzeti cél.

Alkotás, kutatás a felsőoktatásban

- A kutatás, az alkotó tevékenység a felsőoktatás integráns része.
- A kutatói, alkotói utánpótlás rendszerszerű támogatása: TDK, szakkollégiumok, doktori képzés, poszt-doktori ösztöndíjak felértékelésével.
- A kutatóegyetemi rendszer létrehozása, stabilizálása, a megfelelő intézmények kiemelt kezelése és finanszírozása.
- A felsőoktatás és az MTA együttműködése a kutatásban/doktori képzésben.

375
E·L·T·E

Egy lehetséges példa: az ELTE

Az ELTE tehetséggondozás elvei

- a) a tehetségek korai kiválasztása – az ELTE gyakorló iskolák tehetséggondozó szerepe
- b) a tehetséggondozás egymásra épülő folyamat: a középiskolától a doktori képzésig
- c) elsődlegesek a tehetséggondozás közösségi formái**
- d) a tehetséggondozás szakterületi feladat – egyetemi szinten történő koordináció
- e) speciális feladat: a majdani tehetséggondozók képzése a tanárképzésben

A tehetséggondozás színterei

Egyetem előtt	gyakorló iskolák
Alap- és mesterképzés	<ul style="list-style-type: none">• szakkollégiumok (4 diszciplináris, 1 interdiszciplináris)• diákkörök• egyéni tehetséggondozás (egyéni tanulmányi rend, tutorálás, honorácior rendszer)
Diploma után	doktori iskolák (18)

OTDK eredmények - 2009 országos összehasonlításban

Összes nevezett dolgozat: 3703

Intézmény	Előadások	Helyezett dolgozatok	Teljesítmény (%)
ELTE	502	200	39
SZTE	496	188	37,8
BME	326	111	34
DE	314	97	30,9
PTE	305	110	36
BCE	188	54	28
SE	81	31	38

OTDK Pro Scientia Aranyérem nyertesek és mestertanár kitüntetettek 2001 - 2007

Egyetem	Pro Scientia	Mester-tanár	Pro Scientia	Mester-tanár	Pro Scientia	Mester-tanár	Pro Scientia	Mester-tanár	Σ
	2001		2003		2005		2007		
ELTE	14	8	13	8	11	9	6	6	75
SzTE	3	8	5	2	9	9	5	9	50
DE	6	5	4	6	2	8	6	4	41
BME	6	5	4	2	3	2	6	4	32
PTE	1	3	3	2	4	3	4	3	23
SzIE	2	2	3	3	2	0	2	1	15
BCE	2	1	1	1	4	2	2	1	14
ME	0	0	1	2	1	4	4	2	14
SE	2	1	1	0	3	2	5	2	12
PPKE	2	2	2	0	1	1	3	1	12
VE	2	3	2	2	0	1	0	0	10
Összesen:	41	42	42	46	44	46	45	42	348

Az ELTE OTDK eredményei 2009 - különbségek

Kar	Előadások	I. hely	II. hely	III. hely	Pro Scientia	Mester-tanár	Egyéb díj
ÁJK	53	10	5	7	-	1	8
BTK	123	17	21	14	5	2	-
BGGyK	4	1	2	-	-	-	2
IK	14	1	1	4	1	1	4
PPK	46	5	6	9	1	-	9
TáTK	24	2	4	1	-	-	2
TÓK	12	-	2	2	-	-	1
TTK	226	32	35	20	7	2	28

„Az ELTE házhoz megy” TÁMOP 4.2.3.

Egyetemi projekt: 2009- 2011 – 45 millió Ft

1. Az ELTE és a közoktatás közötti közvetlen kapcsolatok megújítása, a MTMI pályák népszerűsítése
2. TDK munka támogatása
3. Szakkollégiumok – kiválósági hálózat
4. PhD eredmények népszerűsítése
5. Új tudományos elismerések és díjak

Feltételek, akciók

1. Tehetséggondozási koncepció (2008)
2. ELTE Tehetséggondozó Tanács (2008)
3. ELTE Szakkollégiumok támogatás: 30 mFt/év
4. Megállapodás az ELTE és a THE program között (2008)
1. „Felsőoktatás – Tehetség – Bologna – 2008” (2008. május), Magyar Tehetséggondozás program első országos felsőoktatási szakkonferenciája, ELTE.
4. “*Szakkollégium, Tehetség, Kiválóság*” konferencia, ELTE Eötvös József Collegium (2008. október)
5. Kerekasztal-megbeszélés a magyar felsőoktatás hat legnagyobb hat intézmény részvételével: Állásfoglalás a Nemzeti Tehetség Program megkezdéséről (2009 május 12)

Üzenet

„Az egyetemnek jó szabályzatok
és jó tanárok kelleneek”

Eötvös Loránd

”*Néhány szó az egyetemi tanítás kérdéséhez*”,
nyílt levél Trefort Ágoston, vallás- és közoktatásügyi
miniszterhez (1887)

Köszönöm a figyelmet!